

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Tereza Donátová
Název práce: Zrada Anny Frankové

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Václav Šmidrkal, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl odpovědět na otázku, kdo v roce 1944 udal Židy skrývající se více než dva roky v zadním traktu domu na Prinsengracht č. 263 v Amsterdamu. Kapitola 1 shrnuje situaci v okupovaném Nizozemsku za druhé světové války. Jádrem práce je pak v kapitole 2 a 3 převyprávění příběhu Anny Frankové, jejích příbuzných a známých. Kapitola 5 se potom zabývá otázkou, kdo mohl skrývajících se Židy udat.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce si klade téměř policejně vyšetřovací výzkumnou otázku, kdo mohl být vinen udáním skrývajících se Židů, kteří byli po vyzrazení jejich úkrytu zatčeni a deportováni do koncentračních a vyhlazovacích táborů. S ohledem na skutečnost, že tato otázka zůstává dodnes nezodpovězena a existují pouze spekulace, kdo mohl toto udání učinit, nepovažují takto formulovanou výzkumnou otázku za příliš produktivní. Ani autorce se pochopitelně pachatele dopadnout nepodařilo, ale i kdyby se tak stalo, je více než 70 let po této události možná už méně důležité, kdo byl skutečným viníkem. Jako významnější se mi jeví otázky spojené s fenoménem ukrývání Židů v okupovaném Nizozemsku, které by mohly dojít k obecnějším závěrům o kolektivních akcích na pomoc židovskému obyvatelstvu. Práce se koneckonců věnuje otázce udání jen v kapitole 5, zatímco předchozí kapitole s výzkumnou otázkou vlastně nesouvisí.

V úvodu se nachází jen velmi stručný rozbor literatury (s. 2–3). To může souviset s tím, že heuristická příprava této bakalářské práce byla málo důkladná. Mezi knižními tituly jsou v podstatě jen ty (8 položek, s. 43), které byly dostupné v češtině, což vzhledem ke globálnímu významu tohoto tématu v rámci dějin holocaustu nepovažuji za zcela přesvědčivé, a i bibliografie „internetových zdrojů“ (lépe by bylo elektronických zdrojů) je velmi stručná (9 položek, s. 44–45). Autorce se nemohlo podařit zachytit základní směry odborné diskuse o kolaboraci, odboji a každodenním životě pod nacistickou okupací, a práce se tak nemohla vztáhnout k obecnějším diskusím na toto téma.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Nešťastně zvolený je název práce. Formulace „Zrada Anny Frankové“ navozuje dojem, že Anna Franková někoho sama zradila, nikoliv že byla zrazena. Také pojem „zrada“ považuji za nevhodný, protože zradit může jen ten, kdo předtím složil někomu závazek loajality. To by však výrazně omezovalo okruh možných podezřelých. Rozumím, že tento pojem používají Barnouw a van der Stroom a že v jiných jazycích může toto spojení dávat větší smysl (the betrayal of Anne Frank, het verraad van Anne Frank), ale je třeba tento pojem používat reflektovaně a nepřebírat ho mechanicky. Ostatně také český překlad knihy Barnouwa a van der Strooma nepoužívá v názvu „zradil“ (betrayed, verraadde), ale „udal“.

Z formálního hlediska autorka u elektronických zdrojů bohužel neuvádí při citování číslo strany, ačkoliv tyto dokumenty jsou stránkovány (pozn. 44–46, 125, 127, 130 atd.). Není mi také jasné, proč s textem Barnouwa a van der Strooma autorka jednou pracuje v anglickém a jednou v českém překladu. Jsou tyto texty identické nebo jde o různé verze téhož textu? V práci by měla být jednotně používána buď původní forma ženského příjmení (Frank) nebo její česká přechýlená verze (Franková), ale neměly by být souběžně užívány obě. Považuji také za nevhodné psát odstavce o jedné větě (passim), protože to svědčí o nepromyšlené struktuře textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Tato bakalářská práce je na hranici minimálních požadavků na tento typ kvalifikačních prací. Neobsahuje v podstatě přehled literatury a opírá se o nedostatečnou heuristickou základnu, nemá operacionalizovatelnou výzkumnou otázku a nedokázala se vztáhnout k obecnější odborné debatě. Problémy této práce jsou synekdochicky vyjádřeny v jejím názvu: jsem v rozpacích, protože nevím, kdo koho měl zradit a jestli to vůbec byla zrada a ani po přečtení této práce nejsem v této věci o moc moudřejší. Po první kapitole o situaci Nizozemska za nacistické okupace tato práce v podstatě deskriptivně převyprávěla na základě několika dostupných titulů v českém jazyce příběh Anny Frankové a jejích příbuzných a v poslední kapitole uvedla okruh možných udavačů.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Do jaké míry bylo v Nizozemsku skrývání Židů před deportacemi do koncentračních a vyhlazovacích táborů integrováno do sítě protinacistického odboje?

2. Co může současnému výzkumu dějin nacistické okupace Nizozemska a dějin holocaustu přinést vypátrání konkrétní osoby, která udala Židy skrývající se za druhé světové války před deportací v zadním traktu domu na Prinsengracht č. 263 v Amsterdamu?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 2. června 2017

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.